

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет педагогічної освіти та соціальної роботи
Кафедра теорії і методики початкової освіти

СИЛАБУС

вибіркового освітнього компонента

ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА

підготовки бакалавра

спеціальності 013 Початкова освіта

освітньо-професійної програми Початкова освіта

Луцьк – 2022

Сyllabus вибіркового освітнього компонента «ПОРІВНЯЛЬНА ПЕДАГОГІКА»
підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 013 Початкова
освіта, за освітньо-професійною програмою Початкова освіта

Розробник: Т. П. Остапівська, доцент кафедри теорії і методики початкової освіти,
кандидат педагогічних наук

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Вішок В. В.

Сyllabus освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри теорії і методики
початкової освіти
протокол № 1 від 31.08.2022 р.

Завідувач кафедри

Пріма Р. М.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	01 Освіта / Педагогіка 013 Початкова освіта Початкова освіта Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти	Вибірковий
Кількість годин/кредитів: 150/5		Рік навчання – 4
		Семестр – 7
		Лекції – 10 год
ІНДЗ: є		Практичні (семінарські) – 20 год
		Лабораторні –
		Індивідуальні –
	Самостійна робота – 110 год	
	Консультації – 10 год	
	Форма контролю: залік	
Мова навчання: українська		

II. Інформація про викладача

ППШ Остапівська Тетяна Петрівна
Науковий ступінь кандидат педагогічних наук
Вчене звання доцент
Посада доцент кафедри теорії і методики початкової освіти
Контактна інформація (067) 95-34-830, tetyana.ostapovska@gmail.com
Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація освітнього компонента

Силабус освітнього компонента «Порівняльна педагогіка» є нормативним документом факультету педагогічної освіти та соціальної роботи, який розроблено кафедрою теорії і методики початкової освіти на основі освітньої програми підготовки здобувачів вищої освіти відповідно до навчального плану для галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, спеціальності 013 Початкова освіта денної форм навчання.

Силабус визначає обсяги знань, які повинен опанувати здобувач першого (бакалаврського) рівня відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу освітнього компоненту «Порівняльна педагогіка», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Предметом вивчення є підготовка майбутніх вчителів початкової школи до вивчення зарубіжних освітніх систем, їх аналіз та можливість застосування у практичній роботі.

2. Пререквізити

Попередніми курсами на яких базується освітній компонент «Порівняльна педагогіка» є: «Педагогіка: Педагогіка загальна, Теорія і методика виховання в початковій школі», «Діяльнісний підхід у початковій школі».

Постреквізити

Освітні компоненти, для вивчення яких потрібні знання і уміння з освітнього компоненту «Порівняльна педагогіка» є: «Фахові методики початкової освіти», «Основи інклюзивної освіти в початковій школі», педагогічні практики та ряд освітніх компонентів за вибором.

3. Мета і завдання освітнього компонента

Мета освітнього компонента - оволодіння майбутніми вчителями початкової школи об'ємом знань про педагогічні системи різних країн для ефективного виконання своїх майбутніх професійних обов'язків.

Основними завданнями курсу «Порівняльна педагогіка» є:

- ознайомлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня з системами освіти різних країн;
- формувати здатність до об'єктивного порівняння освітніх систем різних країн;
- ознайомлення здобувачів першого (бакалаврського) рівня з сучасними напрямками реформування освіти;
- визначати освіту як продуктивну силу у сучасному світі;
- виявляти суперечності та бачити перспективи розвитку освіти України.
- формування рефлексивної позиції, яка орієнтує здобувачів першого (бакалаврського) рівня на усвідомлення і аналіз власної діяльності, на педагогічну творчість, самостійну дослідницьку діяльність.

4. Результати навчання (компетентності)

Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі початкової освіти з розумінням відповідальності за свої дії.
Загальні компетентності	ЗК-1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК-2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК-3. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. ЗК-5. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК-6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
Спеціальні (фахові) компетентності	СК-1. Здатність спілкуватися державною та іноземною мовами як усно, так і письмово. СК-2. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, використовувати відкриті ресурси, інформаційно-комунікаційні та цифрові технології, оперувати ними в професійній діяльності. СК-6. Здатність до організації освітнього процесу в початковій школі з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей молодших школярів, розвитку в них критичного мислення та формування ціннісних орієнтацій.

	<p>СК-7. Здатність до моделювання змісту відповідно до очікуваних результатів навчання, добору оптимальних форм, методів, технологій та засобів формування ключових і предметних компетентностей молодших школярів у процесі вивчення освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти: мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної.</p> <p>СК-8. Здатність до збору, інтерпретації та застосування даних у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності до формування суджень, що враховують соціальні, наукові та етичні аспекти.</p> <p>СК-15. Здатність здійснювати моніторинг власної педагогічної діяльності, визначати індивідуальні професійні потреби, умови та ресурси для безперервного професійного розвитку впродовж життя.</p>
--	---

Програмні результати навчання	
ПРН-03	Критично оцінювати достовірність та надійність інформаційних джерел, дотримуватися юридичних і етичних вимог щодо використання інформаційно-комунікаційних та цифрових технологій у перебігу педагогічної діяльності в початковій школі.
ПРН-04	Спілкуватися із професійних питань засобами державної та іноземної мов в усній та письмовій формах, застосовувати в освітньому процесі прийоми збагачення усного й писемного мовлення молодших школярів.
ПРН-06	Інтегрувати та використовувати академічні предметні знання як основу змісту освітніх галузей Державного стандарту початкової освіти (мовно-літературної, математичної, природничої, технологічної, інформатичної, соціальної і здоров'язбережувальної, громадянської та історичної, мистецької, фізкультурної) та трансформувати їх у різні форми.
ПРН-11	Збирати, інтерпретувати та застосовувати дані у сфері початкової освіти із використанням методів наукової діяльності.
ПРН-12	Застосовувати методи та прийоми навчання, інновації, міжпредметні зв'язки та інтегрувати зміст різних освітніх галузей в стандартних і нестандартних ситуаціях професійної діяльності в початковій школі, оцінювати результативність їх застосування.
ПРН-17	Використовувати відкриті електронні освітні ресурси педагогічного спрямування для професійного розвитку та обміну педагогічним досвідом, створювати та удосконалювати власне е-портфоліо, створювати (за потреби) особисто або спільно з фахівцями нові електронні освітні ресурси, впорядковувати їх і надавати до них доступ учасникам освітнього процесу.

Soft skills: аналітичне та критичне мислення, креативність, когнітивна гнучкість, уміння працювати в команді, комунікативні уміння й навички, оригінальність, інноваційність, лідерські якості, емоційний інтелект, стресостійкість, моніторинг та контроль якості.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Консульт.	Сам. робота	*Методи навчання	**Форми, методи оцінювання/ Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти порівняльної педагогіки: становлення, розвиток, місце в сучасному світі							
Тема 1. Порівняльна педагогіка як наука і навчальна дисципліна та особливості розвитку освіти в умовах глобалізації	30	2	4	2	22	ПВНМ, РП, РІД, МДН	УЮ – 2 б Т-6 балів
Разом за змістовим модулем 1	30	2	4	2	22		8 б.
Змістовий модуль 2. Сучасний стан освітніх систем у розвинутих країнах світу та в Україні							
Тема 2. Характеристика освітньої системи США	30	2	4	2	22	ПВНМ, РП, РІД, МДН	УЮ – 2 б ПФО, ІНДЗ – 6 б.
Тема 3. Освітня система сучасної Європи	30	2	4	2	22	ПВНМ, РП, РІД, МДН	УЮ – 2 б ПФО, ІНДЗ – 6 б.
Тема 4. Характеристика освітніх систем розвинутих країн Сходу	30	2	4	2	22	ПВНМ, РП, РІД, МДН	УЮ – 2 б ПФО, ІНДЗ – 6 б.
Тема 5. Сучасний стан освітньої системи України	28	2	2	2	22	ПВНМ, РП, РІД, МДН	УЮ – 2 б ПФО, ІНДЗ – 6 б.
Разом за змістовим модулем 2	118	8	14	8	88		32 б.
Підсумкова контрольна робота	2		2				Т -40 б., Творче завдання - 20 б.
Разом	150	10	20	10	110		100 балів

* Методи навчання

Традиційні

за джерелом знань

– словесні: РП – розповідь, ПС – пояснення, Б – бесіда (ЕБ – евристична, РБ – репродуктивна, ВБ – вступна, ПтБ – поточна, ПдБ – підсумкова), І – інструктаж (ВІ – вступний, ПтІ – поточний, ПдІ – підсумковий), РП/К – робота з підручником/книгою, РІД – робота з інтернет-джерелами, РНМД – робота з навчально-методичними й науково-інформаційними джерелами, РІВ – робота з інструментами візуалізації (таблицями, схемами, інтелект-картами, інфографікою, картами часу і т. ін.);

- наочні: ІЛ – ілюстрування, ДМ – демонстрування, СП – спостереження;
- практичні: РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ВПР – вправи (РВПР – репродуктивні, ПВПР – продуктивні, КВПР – конструктивні, ТВПР – творчі), ДР – дослідні роботи, ЗД – завдання, ЗВ – звіти

за характером пізнавальної діяльності студентів

ІІІ – пояснювально-ілюстративні, РІІ – репродуктивні, ПІІІМ – проблемний виклад навчального матеріалу, ЧІІ – частково-пошукові, ДІІ – дослідницькі

Інноваційні: ДІІ – дискусія, ДІІ – дебати, ПІІФ – портфоліо, МІІД – моделювання, МІІШ – мозковий штурм, НІІВ – навчаючи-вчуся, ТІІШ – ток-шоу, КІІМ – кейс-метод, ПІІР – проєкт, КІІВ – вебквест, квест, КІІБ – кубування за Б. Блумом, РІІЗБ – ромашка запитань Б. Блума, ДІІЩ – двосторонній щоденник, МІІДН – методи дистанційного навчання, МІІЕН – методи електронного навчання, МІІМН – методи мобільного навчання, МІІЗН – методи змішаного навчання, МІІКН – методи кооперативного навчання.

**** Форми оцінювання:** усна (У), письмова (П).

**** Методи оцінювання:** УІО/ПІО – усне/письмове індивідуальне опитування, УФО/ПФО – усне/письмове фронтальне опитування, Т – тестування, МКР – модульна контрольна робота, МПК – метод програмованого контролю, МПІІВПР/ЗД – метод практичної перевірки вправ/завдань, МСК – метод самоконтролю, МСО – метод самооцінки.

6. Завдання для самостійного опрацювання (ІІІДЗ)

1. Спільне і відмінне в появі та розвитку освіти у кожній країні. Вплив світових та національних релігій на розвиток освіти.
2. Соціально-економічні та політичні фактори розвитку освіти зарубіжних країн. Соціально-економічний статус країни як умова розвитку освіти.
3. Особливості шкільної освіти в полікультурному суспільстві. Актуальність полікультурної освіти.
4. Західні моделі організації й управління освітніми системами. Державний характер організації, фінансування і реформування систем освіти.
5. Основні причини здійснення періодичного реформування систем освіти в більшості країн світу. Тенденції централізації і децентралізації управління освітою в різних країнах світу.
6. Причини виникнення приватних освітніх закладів в сучасних освітніх системах. Роль і місце приватних освітніх закладів в сучасних освітніх системах. Провідні моделі навчання обдарованих дітей.
7. Економічна ефективність освіти в розвинених країнах і країнах, що розвиваються. Загальна характеристика соціального попиту на освіту.
8. Політичні чинники розвитку освіти в сучасному світі. Інтеграція в галузі сучасної освіти. Орієнтація на неперервну освіту. Проблеми демократизації та гуманізації освіти.
9. Провідні міжнародні міжурядові і неурядові організації та фонди освітнього спрямування. Їхні завдання та організаційні засади. Результативність освітньої діяльності ЮНЕСКО, СЕПЕС та інших міжнародних організацій. Основні освітньо-культурні сфери діяльності ЮНІСЕФу.
10. Діяльність органів Європейського союзу в освітньому напрямі. Тенденції створення європейського освітнього простору.
11. Роль міжнародних організацій у здійсненні порівняльного аналізу якості навчання в світі. Завдання міжнародних організацій і фондів щодо подолання причин неграмотності в світі.
12. Основні підходи щодо поділу країн на регіони. Характеристика регіонів за певними історико-культурними, релігійними, соціальноекономічними, політичними особливостями: європейський; північноамериканський; латиноамериканський; арабський; азійський; австралійський регіони та регіон тропічної Африки.

13. Проблема моделювання світового, європейського чи регіонального освітнього простору. Порівняльні показники розвитку освіти в регіонах. Індeksi людського розвитку, людського капіталу, індекс інтелектуального потенціалу суспільства.

14. Традиціоналізм як основа побудови навчально-виховного процесу в школі. Сучасні прояви традиціоналізму у світовій освітній практиці.

15. Роль прогресивізму в організації діяльності освітніх закладів. Значення прогресивістських течій в навчальній і виховній практиці. Раціоналістичні теорії навчання.

16. Причини розвитку раціоналістичних течій в організації навчання сучасних шкіл зарубіжжя. Сучасні педагогічні погляди на проблеми навчання й виховання.

17. Інноваційні підходи зарубіжної педагогіки до здійснення соціалізації та соціального виховання школярів.

18. Шляхи використання прогресивного зарубіжного досвіду організації початкової освіти в Україні.

IV. Політика оцінювання

Політика освітнього компонента. Оцінювання знань здобувачів освіти з ОК «Порівняльна педагогіка» здійснюється на основі результатів поточного і підсумкового модульного контролю навчальних досягнень здобувачів освіти відповідно до [Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Завдання поточного контролю – перевірка навчальних досягнень здобувачів освіти. Завдання підсумкового модульного контролю – перевірка розуміння і засвоєння здобувачами освіти програмового матеріалу загалом, логіки та взаємозв'язків між окремими розділами, здатності творчого використання засвоєних знань, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми ОК тощо.

Оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою (залік).

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має за мету перевірку рівня підготовленості здобувачів освіти до виконання конкретної роботи. Поточний контроль реалізується в різних формах, зокрема усне опитування, виконання тестових завдань, виступи на практичних заняттях, експрес-контроль, перевірка результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, виконання творчих завдань, контроль засвоєння того навчального матеріалу, який заплановано на самостійне опрацювання здобувачем тощо. Максимальна кількість балів за кожну з форм роботи визначено у таблиці 2 силабуса освітнього компонента. Результат самостійної роботи здобувачів освіти оцінюється на практичних заняттях із відповідної теми.

Таблиця 2

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти під час аудиторних (практичних) занять

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
7-8	Здобувач/здобувачка освіти засвідчив/-ла осмислене розуміння теоретичних і практичних положень, матеріал висвітлює правильно, чітко, логічно, послідовно. Здобувач/здобувачка освіти вільно оперує науковою термінологією, системно усвідомлює нові для нього/неї факти, поняття, терміни, аргументовано висловлює власну думку, використовуючи основну та додаткову літературу, матеріали вебінарів, тренінгів, досвід учителів початкових класів. Здобувач/здобувачка освіти володіє загальними та спеціальними компетентностями, уміє їх застосовувати в нестандартних педагогічних ситуаціях. Знання, вміння, навички, компетентності здобувача освіти/здобувачки освіти відповідають очікуваним результатам навчання. Опрацював тему, запропоновану для ІНДЗ, аргументовано виступив з повідомленням на практичному занятті

5-6	Здобувач/здобувачка освіти вільно оперує науковою термінологією, системно усвідомлює нові для нього/неї факти, поняття, терміни, аргументовано висловлює власну думку, використовуючи основну та додаткову літературу, матеріали вебінарів, тренінгів, досвід учителів початкових класів.
4	Здобувач/здобувачка освіти володіє загальними та спеціальними компетентностями, уміє їх застосовувати в стандартних педагогічних ситуаціях. Знання, вміння, навички, компетентності здобувача освіти/здобувачки освіти відповідають очікуваним результатам навчання. Активно доповнював повідомлення з теми ІНДЗ роботи на практичному занятті
3	Здобувач/здобувачка освіти виявляє часткове розуміння основних положень теоретичного матеріалу, нездатний/-а до обґрунтування та аргументації відповіді, недостатньо володіє категорійним апаратом, не використовує додаткову літературу. Практичні завдання виконано, проте наявні помилки, неточності..
2	Здобувач/здобувачка освіти надає відповідь в цілому логічно, але не повну, з помилками, проте розуміє зміст навчального матеріалу. Практичні завдання виконано на достатньому рівні.
1	Здобувач/здобувачка освіти має фрагментарні знання, здатний/-а відтворити меншу частину навчального матеріалу, під час відповіді припускається суттєвих фактичних помилок. Практичні завдання виконано, проте наявна значна кількість помилок і неточностей.
0	Здобувач/здобувачка освіти не володіє навчальним матеріалом, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань. Не брав участі у виконанні та обговоренні теми ІНДЗ на практичному занятті

Таблиця 3

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти під час виконання підсумкової контрольної роботи

К-сть балів	Критерії оцінювання навчальних досягнень
50-60	Всі завдання контрольної роботи виконано правильно, наведено пояснення до кожного завдання, показано зв'язок завдань із освітньою системою України
30-49	Здобувач/ка освіти знає фактичний матеріал, проте не завжди правильно будує логічні взаємозв'язки, Не всі завдання виконано, або виконано частково, пояснення виконання деяких завдань зроблено не повністю.
10-29	Виконано незначну частину завдань, знання фрагментарні, відсутнє вміння порівнювати фактичний матеріал.
0-9	Завдання не виконано, виконання несе фрагментарний характер

Підсумковий модульний контроль здійснюється після завершення вивчення тем змістового модуля у формі виконання здобувачем/здобувачкою освіти підсумкової контрольної роботи та проводиться або під час навчального заняття (його частини), або поза розкладом згідно за окремим графіком. Форма проведення, кількість модульних контрольних робіт зазначаються в силабусі (програмі) відповідного освітнього компонента. Максимальний бал, отриманий за модульні контрольні роботи, становить не більше як 60.

Підсумковий контроль проводиться з метою оцінки результатів навчання здобувача освіти у формі складання заліку.

Підсумкова семестрова оцінка з освітнього компонента виставляється як сума набраних балів поточного оцінювання та модульної контрольної роботи. У цьому випадку завдання із цих видів поточного контролю оцінюються, в діапазоні від 0 до 100 балів. У

випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються.

Здобувачам освіти, які брали участь у роботі конференцій, семінарів, підготовці наукових публікацій, конкурсах студентських наукових робіт, тощо й досягли значних результатів, може бути присуджено додаткові (бонусні) бали, які зараховуються як результати поточного контролю з відповідного ОК:

- виступ із доповіддю на секційному засіданні конференції, участь у майстер-класі – 5 балів;
- підготовка наукової публікації у збірнику тез – 3 бали, у фаховому журналі – 5 балів;
- призове місце у II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт – 20 балів (10 балів за наукову роботу, 10 балів за додатки до роботи (навчальні посібники, електронні та друковані матеріали)).

Порядок присудження додаткових балів затверджено на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти (витяг із протоколу засідання кафедри № 1 від 29.08.2022).

Політика щодо відвідування занять

Відвідування занять дає можливість отримати задекларовані загальні та фахові компетентності, вчасно та якісно виконати завдання.

Відвідування занять є обов'язковим. Якщо здобувач/здобувачка освіти відсутній/-я з поважних причин (хвороба, працевлаштування за фахом, навчання з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти, міжнародне стажування, технічна проблема й неможливість приєднатися до дистанційного заняття і т. ін.), він/вона може скласти викладачеві пропущений матеріал у день консультації викладача відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри теорії і методики початкової освіти.

Політика щодо дедлайнів та перескладання

Перескладання будь-яких видів робіт, передбачених силабусом освітнього компонента, з метою підвищення підсумкової модульної оцінки не дозволяється.

Здобувач освіти може додатково скласти на консультаціях із викладачем ті теми, які він пропустив протягом семестру (з поважних причин), таким чином покращивши свій результат рівно на ту суму балів, яку було виділено на пропущені теми.

Заборгованість із модуля повинна бути ліквідована здобувачем у позааудиторний час до початку підсумкового контролю з наступного модуля. Кінцевий термін ліквідації заборгованості з модульного контролю обмежується початком заліково-екзаменаційної сесії.

Повторне складання заліків допускається не більше як два рази з кожного освітнього компонента: один раз – викладачеві, другий – комісії, яку створює декан факультету.

Політика щодо академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися академічної доброчесності відповідно до норм загальнолюдських та європейських цінностей, Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту Волинського національного університету імені Лесі Українки.

Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- самостійне виконання завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;
- посилення на джерела інформації під час виконання мультимедійних презентацій, виконання проєктів, написання тез, виступів тощо;
- надання достовірної інформації про результати власної освітньої (наукової, методичної) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.

Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування, незалежно від масштабів плагиату чи обману. Списування під час контрольних та самостійних робіт, іспиту заборонені (зокрема, з використанням

мобільних девайсів). Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких фактів – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки](#).

Питання на залік

1. Мета і завдання порівняльної педагогіки, її місце в структурі педагогічної науки.
2. Значення порівняльної педагогіки, її зв'язок з іншими науками.
3. Описовий, статистичний, історичний, соціологічний, порівняльний та індуктивно-дедуктивні методи дослідження порівняльної педагогіки.
4. Виникнення порівняльної педагогіки. Історичні етапи її розвитку як науки.
5. Розвиток порівняльної педагогіки в радянський період та сучасній Україні.
6. Засновники та дослідники порівняльної педагогіки: Марк-Антоній Жюльєн (Паризький), В. Кузен, Ф. Тірш, К. Ушинський, Мікаел Е. Седлер, Ісаак Кендл, Ніколас Хенс, Фрідріх Шнейдер, Франс Хілкер та ін.
7. Спільне і відмінне в появі та розвитку освіти у кожній країні. Вплив світових та національних релігій на розвиток освіти.
8. Соціально-економічні та політичні фактори розвитку освіти зарубіжних країн. Соціально-економічний статус країни як умова розвитку освіти.
9. Показники інформаційного прогресу країни як основа забезпечення її освітнього прогресу.
10. Процеси глобалізації та їх вплив на розвиток освіти.
11. Особливості шкільної освіти в полікультурному суспільстві. Актуальність полікультурної освіти.
12. Західні моделі організації й управління освітніми системами. Державний характер організації, фінансування і реформування систем освіти.
13. Основні причини здійснення періодичного реформування систем освіти в більшості країн світу. Тенденції централізації і децентралізації управління освітою в різних країнах світу.
14. Причини виникнення приватних освітніх закладів в сучасних освітніх системах. Роль і місце приватних освітніх закладів в сучасних освітніх системах. Провідні моделі навчання обдарованих дітей.
15. Економічна ефективність освіти в розвинених країнах і країнах, що розвиваються. Загальна характеристика соціального попиту на освіту.
16. Політичні чинники розвитку освіти в сучасному світі. Інтеграція в галузі сучасної освіти. Орієнтація на неперервну освіту. Проблеми демократизації та гуманізації освіти.
17. Провідні міжнародні міжурядові і неурядові організації та фонди освітнього спрямування. Їхні завдання та організаційні засади. Результативність освітньої діяльності ЮНЕСКО, СЕПЕС та інших міжнародних організацій. Основні освітньо-культурні сфери діяльності ЮНІСЕФу.
18. Діяльність органів Європейського союзу в освітньому напрямі. Тенденції створення європейського освітнього простору.
19. Роль міжнародних організацій у здійсненні порівняльного аналізу якості навчання в світі. Завдання міжнародних організацій і фондів щодо подолання причин неграмотності в світі.
20. Основні підходи щодо поділу країн на регіони. Характеристика регіонів за певними історико-культурними, релігійними, соціально-економічними, політичними особливостями: європейський; північноамериканський; латиноамериканський; арабський; азійський; австралійський регіони та регіон тропічної Африки.
21. Проблема моделювання світового, європейського чи регіонального освітнього простору. Порівняльні показники розвитку освіти в регіонах. Індекси людського розвитку, людського капіталу, індекс інтелектуального потенціалу суспільства.
22. Дошкільні заклади та міжнародні організації дошкільної освіти.

23. Особливості і пріоритети освіти у США.
24. Особливості і пріоритети освіти у Великобританії.
25. Особливості і пріоритети освіти у Японії.
26. Особливості і пріоритети освіти у Польщі.
27. Особливості системи освіти в інших країнах (Болгарія, Туреччина, Фінляндія, Данія, Ізраїль та ін.).
28. Особливості і пріоритети дошкільної освіти в Україні.
29. Традиціоналізм як основа побудови навчально-виховного процесу в школі. Сучасні прояви традиціоналізму у світовій освітній практиці.
30. Роль прогресивізму в організації діяльності освітніх закладів. Значення прогресивістських течій в навчальній і виховній практиці. Раціоналістичні теорії навчання.
31. Причини розвитку раціоналістичних течій в організації навчання сучасних шкіл зарубіжжя. Сучасні педагогічні погляди на проблеми навчання й виховання.
32. Інноваційні підходи зарубіжної педагогіки до здійснення соціалізації та соціального виховання школярів.
33. Особливості організації початкової освіти у США.
34. Особливості організації початкової освіти у Великобританії.
35. Особливості організації початкової освіти у Японії.
36. Особливості організації початкової освіти у Польщі.
37. Система освіти в інших країнах (Болгарія, Туреччина, Данія, Ізраїль та ін.).
38. Особливості початкової освіти у Фінляндії.
39. Шляхи використання прогресивного зарубіжного досвіду організації початкової освіти в Україні.
40. Історія появи університетів – перших вищих навчальних закладів. Традиції організації їх діяльності. Різновиди ВНЗ у зарубіжних країнах.
41. Організація діяльності ВНЗ, зміст і форми навчання. Можливості навчання за кордоном в сучасних умовах.

Творчі завдання на залік

1. Порівняйте організацію та зміст дошкільної ланки освіти у різних країнах (дві країни на вибір).
2. Порівняйте організацію та зміст початкової ланки освіти у різних країнах (дві країни на вибір).
3. Порівняйте організацію та зміст загальнообов'язкової школи у різних країнах (дві країни на вибір).
4. Порівняйте організацію та зміст вищої школи у різних країнах (дві країни на вибір).
5. Шляхи та перспективи розвитку освіти України та моя роль у цьому процесі.
6. Напишіть есе на тему «Оптимальна система освіти»

VI. Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітнього компонента

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Будник О.Б. Порівняльна педагогіка : методичні рекомендації до вивчення курсу. Івано-Франківськ, 2016. 32 с.
2. Будник О.Б. Полікультурне виховання в сучасній Україні : проблеми, перспективи Вісник Прикарпатського університету. Педагогіка. Вип. XVII–XVII. Івано-Франківськ: Плай, 2008 С. 28–33.
3. Сбруєва А. А. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник. Суми : Редакційно-видавничий відділ СДПУ, 1999. 300 с. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://www.studfiles.ru/preview/2040660/>
4. Чепіль М. М. Порівняльна педагогіка : навчальний посібник К. : Академвидав, 2014. 216 с.
5. Пономарьова Г.Ф., Семенова М.О. Порівняльна педагогіка: Навчальний посібник. Харків: Ексклюзив, 2014. 424 с.
6. Порівняльна педагогіка: методологічні орієнтири українських компаративістів : хрестоматія / авторський колектив, К. : Педагогічна думка, 2015. 176 с.
7. Історія зарубіжної педагогіки. Хрестоматія. Укладачі Коваленко Є.І., Белкіна Н.І. Київ. Центр навчальної літератури, 2006. 664 с.